

Vhodni podatki ekonomske analize projekta JEK2 upoštevajo panožne standarde, revizija ekonomike projekta pa potrjuje pravilnost uporabljenih vhodnih podatkov

Ljubljana, 18. oktober 2024 – Družba GEN energija je na današnjem rednem mesečnem srečanju z novinarji predstavila Neodvisni pregled vhodnih podatkov ekonomske analize projekta JEK2, ki ga je pripravila mednarodna družba Ernst & Young. Ta je pokazala, da so bili vhodni podatki, ki jih je GEN uporabil v svoji ekonomski študiji, v sprejemljivem razponu stroškov v primerjavi z nedavnimi akademskimi raziskavami in panožnimi standardi. Revizija predinvesticijske ekonomske analize projekta JEK2 ni pokazala bistvenih odstopanj od majske ocene ekonomike, zato je investicija ekonomsko upravičena in je smiselno nadaljevati z razvojem projekta. Obenem pa je iz analize moč razbrati občutljivost uspešnosti investicije na spremembe negotovih vhodnih parametrov, kar zahteva izredno pozornost pri analizi tveganj v nadaljnjih korakih odločanja o projektu. Posodobljena makroekonomska študija projekta JEK2, ki jo je pripravil dr. Jože P. Damijan z Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, pa je razkrila, da se zdi izgradnja JEK2 najbolj optimalna opcija prihodnjega razvoja slovenskega elektroenergetskega sistema.

Neodvisni pregled vhodnih podatkov ekonomske analize projekta JEK2

Družba Ernst & Young Slovenia je v sodelovanju z Ernst & Young France in Assystem France pripravila **Neodvisni pregled vhodnih podatkov ekonomske analize projekta JEK2**. Namen pregleda je bil oceniti natančnost vhodnih podatkov začetne investicije in stroškov poslovanja, uporabljenih v študiji Okvirna predinvesticijska ekonomska analiza projekta JEK2, ki jo je pripravila družba GEN, s ciljem povečanja verodostojnosti in zanesljivosti rezultatov. Za to nalogo je izvajalec uporabil najnovejše mednarodne študije, poročila in merila uspešnosti, povezane z gradnjo jedrskih elektrarn in obratovalnimi stroški, zgodovinske podatke iz jedrskih projektov, svoje lastniške informacije in strokovno znanje. Podatki o vhodnih stroških družbe GEN so bili nato ovrednoteni in ocenjeni bodisi kot »sprejemljivi« (ne podcenjeni ne precenjeni), bodisi »sprejemljivi z opazovanjem« (ocena stroškov je sprejemljiva, a bi jo bilo mogoče izboljšati v naslednjih fazah projekta) bodisi »nesprejemljivi« (znatno podcenjevanje ali precenjevanje stroškov). Ta stroga in objektivna ocena zagotavlja točnost in zanesljivost podatkov glede na uveljavljene panožne standarde.

Rezultati pregleda kažejo, da **nobena postavka iz ekonomske analize projekta JEK2 ni bila ocenjena z »nesprejemljivo«**, kar pomeni, da se vse ocene stroškov na tej stopnji štejejo za sprejemljive, čeprav bi lahko nekatera področja še izboljšali. Ernst & Young je ocenil 10 elementov stroškov, od tega je **štiri elemente ocenil kot »sprejemljive«** (stroški poslovanja – stroški obratovanja in vzdrževanja, obratovalni stroški – stroški dela, ocena stroškov razgradnje jedrske elektrarne in odlaganja odpadkov, druge predpostavke), **šest pa kot »sprejemljive z opazovanjem«** (naložba, izražena kot stroški gradnje čez noč, obratovalni stroški – stroški jedrskega goriva, obratovalni stroški – materialni stroški, obratovalni stroški – stroški investicijskega vzdrževanja, stroški poslovanja – stroški storitev, druge predpostavke). Ernst & Young je ugotovil, da so bili vhodni podatki, ki jih je GEN uporabil v svoji ekonomski študiji, **v sprejemljivem razponu stroškov v primerjavi z nedavnimi akademskimi raziskavami in industrijskimi merili za novo jedrsko elektrarno**. Kljub temu je treba nekatere postavke (kot so "materiali", "storitve" in "stroški investicijskega vzdrževanja") dodatno izboljšati.

Predinvesticijska ekonomska analiza projekta JEK2

Kruno Abramovič, izvršni direktor za finance GEN energije, je predstavil rezultate **Predinvesticijske ekonomske analize projekta JEK2**, ki jo je družba javnosti predstavila maja letos. V reviziji izhajajo iz ekonomskega modela za eno enoto jedrske elektrarne, ki je z vidika financiranja najbolj realno izvedljiva, prav tako pa predstavlja najmanjše ekonomsko tveganje. Predlagana moč ene enote je bila določena kot razpon moči od 1.000 do 1.650 MW.

Ocenjena **investicijska vrednost JEK2** – gre za stroške gradnje preko noči v vrednosti EUR leta 2024 (brez stroškov financiranja) – znaša od 9,3 do 9,6 kEUR/kW inštalirane moči. **To pri moči elektrarne 1.000 MW pomeni 9,5 mrd EUR in pri moči elektrarne 1.650 MW 15,4 mrd evrov**, kar predstavlja zanemarljiv odklon od maja predstavljene ocene ekonomike projekta (9,3 do 15,4 mrd evrov). *Op.: Investicijska vrednost je ocenjena v stalnih cenah (cene, prilagojene za inflacijo) na dan 1.1.2024*

Na podlagi izkušenj iz obratovanja obstoječe jedrske elektrarne NEK, mednarodnih referenc, strokovnega dialoga z dobavitelji ter neodvisnega pregleda ekonomske analize projekta JEK2 so bili ocenjeni **povprečni obratovalni stroški** v višini **41,9–45,6 EUR/MWh** (odvisno od moči reaktorja, z uporabo stalnih cen). Ti stroški so v začetnih letih višje, kasneje se pa znižajo.

Na podlagi različnih stroškov financiranja, podanih s kazalnikom WACC (uravnoveženi povprečni strošek kapitala), so izračunali različne najnižje **povprečne prodajne cene elektrike** (po stalnih cenah) za povrnitev investicije (za enoto z močjo 1.250 MWe). Pri vrednosti WACC realno 2 % (pri inflaciji 2 %, torej 4 % nominalno) ocenjujejo povprečno potrebno prodajno ceno elektrike iz elektrarne za povrnitev investicije na **65 EUR/MWh**, pri WACC 3 % realno je ta cena **82 EUR/MWh** in pri WACC 4 % realno pa **103 EUR/MWh**. Za primerjavo: v majski oceni ekonomike je bila povprečna prodajna cena elektrike pri treh ravneh WACC ocenjena na 66 EUR/MWh, 81 EUR/MWh in 99 EUR/MWh. Finančna konstrukcija in viri financiranja bodo znani in določeni pred dokončno investitorjevo odločitvijo (FID), ki je predvidena v letu 2028. Če bi upoštevali trenutne zmožnosti zadolževanja Republike Slovenije, izbrano razmerje med lastniškimi in dolžniškimi viri, možne načine financiranja in povezane stroške, bi bila za projekt JEK2 vrednost WACC 2,32 %.

Ob upoštevanju prodajne cene električne energije na ravni 75 EUR/MWh, ki najpomembneje vpliva na izračun neto sedanje vrednosti kot kazalnika upravičenosti investicije, je bilo ugotovljeno, da je **investicija ekonomsko upravičena in da je smiselno nadaljevati z razvojem projekta JEK2**. **Obenem je iz analize moč razbrati občutljivost uspešnosti investicije na spremembe negotovih vhodnih parametrov, kar zahteva izredno pozornost na analizo tveganj v nadaljnjih korakih odločanja o projektu**. Družba GEN energija sama ni zmožna zagotoviti vseh finančnih virov za JEK2, zato je vloga države pri izvedbi tako pomembnega strateškega projekta ključna.

Posodobljena makroekonomska študija: Analiza učinkov izgradnje in obratovanja JEK2 na slovensko gospodarstvo

Dr. Jože P. Damijan z Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani je na podlagi **makroekonomske študije projekta JEK2** predstavil rezultate posodobljene analize učinkov izgradnje in obratovanja JEK2 na slovensko gospodarstvo. Analiza kaže, da JEK2 lahko igra ključno vlogo pri zagotavljanju stabilnosti elektroenergetskega sistema, saj zanesljivo in predvidljivo proizvaja energijo ter lahko nadomesti izpade proizvodnje iz nestanovitnih obnovljivih virov energije ali druge motnje pri oskrbi z električno energijo. Zaradi nizkih stroškov proizvodnje energije lahko pripomore tudi k ublažitvi morebitnih kratkoročnih skokov cen na trgu električne energije. Poleg tega sistem z JEK2 omogoča doseganje podnebnih ciljev v energetiki, saj gre za brezogljični vir, ki hkrati omogoča predčasno zaprtje nekaterih elektrarn na fosilna goriva. To bi prav tako zmanjšalo odvisnost Slovenije od uvoza električne energije in bi ji celo omogočilo, da postane neto izvoznica električne energije.

Vse nove študije in poročila so dostopni na spletni strani <https://jek2.si/informacije-za-posvetovalni-referendum/>. Z namenom osveščanja družba GEN energija vabi javnost tudi k spremljanju drugih vsebin na **spletni strani www.jek2.si** in strani **JEK2 Slovenija** na omrežju Facebook in k spremljanju izobraževalnih video vsebin na projektni spletni strani <https://jek2.si/multimedijsko-gradivo/> in na <https://www.youtube.com/@JEK2Slovenija>.

Na naslednjem medijskem briefingu 23. oktobra 2024 bosta medijem predstavljeni še recenzirana študija potresne varnosti lokacije JEK2 (PSHA) in povzetek pobude za državni prostorski načrt za JEK2 ter pregled ostalih doslej objavljenih študij in podatkov o JEK2.

Dodatne informacije: Tanja Jarkovič, Služba korporativnega komuniciranja GEN
tanja.jarkovic@gen-energija.si, +386 (0)31 338 943